

Ordfører Trude Brosvik
Gulen kommune
Eivindvik

Bergen 20/1 2009

I forbindelse med planene om vindkraftverk i Gulen kommune og forslag til kommuneplan vil Norges Miljøvernforbund gjøre oppmerksom på flere faktaforhold.

Det er grunn til å minne om at Norge har ratifisert den europeiske **landskapskonvensjonen** som trådte i kraft 1 mars 2004. I konvensjonen er landskapsvern definert som ”tiltak for å bevare og opprettholde viktige og karakteristiske trekk i et landskap når det er berettiget ut fra dets natur- og kulturminneverdi, som følge av dets naturlige utforming og/eller menneskers aktivitet.” Partene forplikter seg bl.a. til ”å foreta en vurdering av landskap der det tas hensyn til den særlige verdi interesserte parter og den berørte befolkningen tillegger dem (artikkel Cb)”.

Vindkraftverk har vist seg svært lite lønnsomme med dagens energipriser og er **ikke bedriftsøkonomisk lønnsomme med dagens priser på el-kraft og gjeldende økonomisk støtte til vindkraft. Dette gjelder de fleste av de vindparkene som er under behandling.**

Mange av de innmedte og konsesjonssøkte vindkraftverkene har produksjonskostnader helt opp til 70 øre/kWh, altså langt over det NVE sier er for dyrt til at de kan realiseres med dagens støtteordninger. Utgiftene må derfor dyttes over på forbrukerne for at prosjektene skal kunne realiseres.

Vindkraftverkene er heller ikke **samfunnsøkonomisk** lønnsomme. Eksempelvis er nyttekostnadsbrøken for vindkraft med miljøkostnader på **4 øre/kWh** beregnet til 0,71, som er samme brøk som et gasskraftverk med miljøkostnader på 12 øre/kWh. (Hartvedt Nilsen, 2003. Fornybar energi: Metoder og virkemidler. Hovedoppgave U.iB. institutt for økonomi).
Nyttekostnadsbrøken for vindkraft dersom vi utelater miljøkostnadene er i samme oppgave beregnet til 0,82. Selv uten å ta hensyn til miljøkostnader er nettonåverdi negativ og nyttekostnadsbrøken under en, som betyr at vindkraftprosjektene er samfunnsøkonomisk ulønnsomme.

Konsekvensen av den dårlige bedriftsøkonomien og høye investeringsutgifter har så langt vært at anlegg som ble gitt konsesjon for over 10 år tilbake ikke er realisert. Investeringsutgiftene er også økende grunnet økende priser på stål i verdensmarkedet.

Det er i dag omsøkt eller innmeldt til NVE flere hundre vindkraftplaner. Flere energiselskap som i dag ikke har økonomi til å bygge ut konsesjonsgitte anlegg har likevel søkt om opptil flere dusin til og fortsetter å legge inn søknader.

NMF er av den oppfatning at det her kun dreier seg om en konkurranse mellom energiselskapene om å båndlegge de beste arealene og at hovedtyngden av anleggene aldri vil bli realisert.

En båndlegging av store arealer i Solund kommune på ubestemt tid, til et tiltak som høyst sannsynlig ikke vil bli iverksatt, vil kunne gi store negative ringvirkninger.

Vi ønsker også å påpeke at naboretslige forhold kan generere erstatningsansvar. Reduksjon av eiendomspriser har i Danmark og England lagt på mellom 10 og 30% i avstander på opptil flere kilometer fra vindkraftanlegg.

Det er flere ganger blitt hevdet at dersom en fraflyttingstruet kommune får etablert vindkraft i kommunen så vil den negative utviklingen stoppe og muligens reverseres. En gjennomgang av de kommunene som allerede har hatt vindkraft en stund viser imidlertid ikke en slik utvikling.

Måsøy åpnet Havøygavlen i 2002 og har siden hatt en reduksjon folketallet på 114 personer eller 8 %. Bare i 2006 var nedgangen på 57 personer. Folketallet er nå nede i 1.319.

Lebesby åpnet anlegget i 2006 og hadde samme året en nedgang på 34 personer eller 2,8%.

Vikna åpnet anlegget allerede i 1991. Vikna kalles også lille Lofoten på grunn av rike fiskeforekomster. Her har det vært en jevn vekst og folketallet er nå omtrent som i 1950. Vikna har hurtigruteanløp i kommunesenteret Rørvik.

Nærøy fikk også åpnet anlegget tidlig, første del i 1998 og andre del i 2001. Mellom 1998 og 2001 sank folketallet med 59 personer. Etter siste utbygging sank folketallet med 280 personer. Hele 339 personer har forlatt kommunen siden de første møllene kom på plass. Det tilsvarer 6,7 % av befolkningen. Nærøy er nabokommunen til Vikna.

Hitra fikk sitt vindindustriområde i 2004 og har siden hatt en tilbakegang på 62 personer.

Smøla fikk sitt anlegg åpnet i 2002. Har siden hatt en nedgang fra 2.329 til 2.165 personer. En reduksjon på 164 personer eller ca 7 %. Dette er en dramatisk tilbakegang på linje med Måsøy kommune.

Herøy fikk et lite anlegg i 1999. Har siden 1999 tilbakegang på 45 personer. Hadde en jevn vekst frem til et par år etter vindkraften var etablert, men trenden har nå snudd og de siste år har det vært nedgang i befolkningen som nå er tilbake på 1998-nivået.

Vågsøy fikk vindkraft i 2001. Her har utviklingen vært nesten like dramatisk som på Smøla med en tilbakegang på 344 personer eller 5,4 %.

Lindesnes fikk turbiner i 1998. Her har forresten utbygger fått beskjed om å foreta støyskjerming av den mest utsatte bebyggelsen. Her har befolkningsveksten som startet i 1964 fortsatt som før.

Det vi kan lese av disse tallene er at kommunene Måsøy, Lebesby, Nærøy, Hitra, Smøla, Herøy og Vågsøy som alle var fraflyttingskommuner, fortsatte denne negative utviklingen. Herøy var en tilflyttingskommune, men det synes som trenden har snudd. Lindesnes var og er en tilflyttingskommune. Vikna skiller seg ut og er den kommunen som har hatt stabil folkemengde hele tiden, mens nabokommunen har hatt tydelig tilbakegang.

Resultatene viser at en skal være svært forsiktig med spå at en vindkraftutbygging vil føre til befolkningsvekst. Mest dramatisk har det vært for de to kommunene Måsøy og Smøla som på 5 år har mistet henholdsvis 8 og 7 % av befolkningen. Det merkes i disse små kommunene.

Flere undersøkelser viser sterkt negative effekter for reiselivsnæringen og NHO Reiseliv har derfor advart mot for mange slike anlegg i kystregionen hvor urørt natur er en stor salgsvare.

Reiselivet i Norge omsetter for mange titalls milliarder kroner og står for mer enn 12 prosent av bruttonasjonalproduktet. Deler av denne næringen er nå truet av en planløs vindparkutbygging i det sårbare og urørte kystlandskapet.

I følge St.meld.nr.15 om lønnsomme og konkurransedyktige reiselivsnæringer er det naturen og urørt landskap som fjorder, kyst, fjell og fossefall som danner basis for det ferie- og fritidsbaserte reiselivet i Norge. Moderne vindmøllerparker kan komme til å ødelegge landskapet langs norskekysten i årene fremover. Vindturbiner påkaller betydelig oppmerksomhet med de roterende bevegelsene, og vil forstyrre friluftslivsopplevelsene i det helt spesielle kystlandskapet.

Reiselivsbedriftene mener at det visuelle miljøet vil kunne undergrave den naturbaserte profilen vi nå søker å bygge de norske turistproduktene på.

Reiselivsorganisasjonen VisitScotland har foretatt en omfattende intervjuundersøkelse av turister for å undersøke konsekvensen av vindkraftverk for turismen i skotske utkantstrøk. Så mange som 26% av turistene i et konkret distrikt svarte at det var mindre sannsynlig at de ville komme tilbake dersom det ble reist et vindkraftverk i området. Kun 1% mente at det ville være mer sannsynlig. Andre undersøkelser har vist at turistene kan reagere positivt dersom de opplever 1 eller 2 vindparker, mens holdningen blir mer negativ ved økende antall vindkraftverk. I den skotske undersøkelsen sa 15 % at de ville "skygge unna" den skotske landsbygden dersom antallet vindkraftverk økte. I tillegg svarte 10 % at det var mindre sannsynlig at de i så fall ville komme tilbake.

Oppsummert vil en båndlegging av store arealer i Gulen kommune kunne gi store negative konsekvenser i flere år inn i fremtiden. Arealene kan ikke benyttes til andre formål, prisfall på eiendommer i store avstander fra det planlagte anlegget, stans i utvikling av reiselivsnæringen og andre næringer som er avhengig av denne vil gi merkbare negative ringvirkninger.

Sannsynligheten for at vindkraftanlegget blir realisert er svært liten både på kort og lang sikt.

Kommunen kan derfor ikke påregne inntekter av eiendomskatt i fremtiden.

Norges Miljøvernforbund vil derfor sterkt anbefale at det aktuelle området ikke omreguleres til et slikt formål.

Åge Simonsen
For Kurt Oddekalv
Leder miljøvernforbundet